

მხენარეთა და სხოველთა
ახალი ჯიშების დაცვის
ოფიციალური
ბიულეტენი

**O F F I C I A L
B U L L E T I N**

**FOR THE PROTECTION
OF NEW VARIETIES OF PLANTS
AND BREEDS OF ANIMALS**

1(41)

**ბიულეტენის გამოქვეყნების თარიღი
THE DATE OF PUBLICATION**

2017 01 10

**ბიულეტენში გამოქვეყნებულია
THE PUBLICATION IN THE BULLETIN**

მცენარეთა ახალი ჯიშების განაცხადები
THE APPLICATIONS NEW VARIETIES OF PLANTS
№№189-190; 194-198

ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის შესახებ მონაცემების ოფიციალურ ბიულეტენში გამოქვეყნებიდან 3 თვის განმავლობაში ნებისმიერ პირს აქვს უფლება, საქპატენტს წარუდგინოს წერილობითი შეტყობინება: თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიში არ აკმაყოფილებს დაცვისუნარიანობის კრიტერიუმებს; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობა არ არის საკმარისი ამ ჯიშის შესაფასებლად; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობაში შეტანილია ყალბი მონაცემები; თუ განაცხადში აღწერილ ცხოველის ან მცენარის ახალ ჯიშზე პრიორიტეტის მოთხოვნა სხვა ქვეყანაში ცხოველის ან მცენარის ამ ჯიშზე წარდგენილი განაცხადის მიხედვით საფუძველსაა მოკლებული.

Any person shall be authorized to present to Sakpatenti a written objection within 3 months from the date of publication the new breeds of animals or new varieties of plants data in the official bulletin: in case if the new breeds of animals or new varieties of plants does not meet the requirements of the criteria of protectability; if description of the new breeds of animals or new varieties of plants does not convey the complete impression for evaluation of the new breeds of animals or new varieties of plants; if the data given in the application are false; if the priority claimed for the new breeds of animals or new varieties of plants described in the application based on the application filed in other country is groundless.

განაცხადის ტიპის ასოითი აღნიშვნა
LETTER INDICATION FOR APPLICATION TYPE

P – მცენარის ჯიშის განაცხადის აღნიშვნა (Plant)

P – Indication of applications for plant varieties (Plant)

- (10) P 0000 000 A მცენარის ჯიშის გამოქვეყნების ნომერი (I პუბლიკაცია)
Number of published application for plant varieties (I publication)
- (11) P 0000 000 B მცენარის ჯიშის მოწმობის ნომერი (II პუბლიკაცია)
Number of Certificate for plant varieties (II publication)
- (21) P 0000 000000 მცენარის ჯიშის განაცხადის ნომერი
Serial number of application for plant varieties

A – ცხოველის ჯიშის განაცხადის აღნიშვნა (Animal)

A – Indication of applications for animal breeds (Animal)

- (10) A 0000 000 A ცხოველის ახალი ჯიშის გამოქვეყნების ნომერი (I პუბლიკაცია)
Number of published application for new animal breeds (I publication)
- (11) A 0000 000 B ცხოველის ახალი ჯიშის მოწმობის ნომერი (II პუბლიკაცია)
Number of Certificate for new animal breeds (II publication)
- (21) A 0000 000000 ცხოველის ახალი ჯიშის განაცხადის ნომერი
Serial number of application for new animal breeds

შ ი ნ ა ა რ ს ი

განაცხადები

მცენარეთა ახალი ჯიშები

▪ ჩვეულებრივი ლობიო „კუტი სპარკე“	4
▪ თაჰიანი ხახვი „საშემოღობო“	7
▪ ნიორი „ხანლო“	10
▪ კარტოფილი „დიკო“	13
▪ ბრინჯა ლობიო „წილკანი“	16
▪ ბრინჯა ლობიო „მოსავლიანი“	19
▪ მანა ლობიო „საპარკე“	22

ღანართები

▪ ჩვეულებრივი ლობიო „კუტი სპარკე“	25
▪ თაჰიანი ხახვი „საშემოღობო“	30
▪ ნიორი „ხანლო“	35
▪ კარტოფილი „დიკო“	40
▪ ბრინჯა ლობიო „წილკანი“	43
▪ ბრინჯა ლობიო „მოსავლიანი“	47
▪ მანა ლობიო „საპარკე“	51

CONTENTS

APPLICATIONS

NEW VARIETIES OF PLANTS

▪ ORDINARY BEANS "KUTI SAPARKE"	5
▪ BULB ONION "WINTER"	8
▪ GARLIC "KHANDO"	11
▪ POTATO "DIKO"	14
▪ BEAN "TSILKANI"	17
▪ MASHA BEANS "MOSAVLIANI"	20
▪ MASHA BEANS "SAPARKE"	23

ANNEXES

▪ ORDINARY BEANS "KUTI SAPARKE"	25
▪ BULB ONION "WINTER"	30
▪ GARLIC "KHANDO"	35
▪ POTATO "DIKO"	40
▪ BEAN "TSILKANI"	43
▪ MASHA BEANS "MOSAVLIANI"	47
▪ MASHA BEANS "SAPARKE"	51

ახალი ჯიშები

ბანაცხალები

ბანაცხალის გამომწვევნების ნომერი:	P 2016 189 A
ბანაცხალის ნომერი:	P 2016 189
ბანაცხალის წარღმენის თარიღი:	2016 10 17

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-ვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

პაშა ვახეიშვილი

სოფ. წილკანი, სელექციის დასახლება, მცხეთა (GE);

ნატო კაკაბაძე

ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. № 52, თბილისი, 0159 (GE);

გურამ ალექსიძე

ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);

გივი ჯაფარიძე

ფალიაშვილის ქ. №64, მე-2 სად., მე-2 სართ., ბ. 17, თბილისი (GE);

ლევან ტყემალაძე

დიდი დიღომი 3 მ/რ, კორპ. 29, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

ჩვეულებრივი ლობიო Phaseolus vulgaris

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: კუტი საპარკე

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ჯიში „კუტი საპარკე“ მოვიპოვეთ თიანეთის მუნიციპალიტეტის საკარმიდამო ნაკვეთში. გამოვარჩიეთ ერთჯერადი ინდივიდუალური გამორჩევის მეთოდით, გავამრავლეთ და შევისწავლეთ. ჯიში მსხვილმარცვლიანია, მცენარე ტიპური კუტი ფორმისაა (დაბალ-მოზარდი), სწორმდგომი (იშვიათად წვება); მცენარის სიმაღლე 45-55 სმ-ია; ივითარებს გულისებური ფორმის ფართე, ღია მწვანე ფოთლებს. ღეროც და ფოთლებიც დაფარულია წვრილი ბუსუსებით. ყვავილი თეთრია, ოდნავ მოვარდისფრო.

1000 მარცვლის მასა 431 გ-ია. მარცვლის ფერი სიმწიფის ფაზაში ღია ყავისფერია. პარკი გრძელია – 16-20 სმ, პარკში მარცვლების რაოდენობა 6-8 ცალია. პარკის კუდის სიგრძე 0,5-1 სმ-ია, საპარკედ გამოყენების ფაზაში ღია მწვანე ფერისაა, მარცვლის მომწიფების ფაზაში – ღია ჩალისფერი. პარკი ძირითადად სწორია, მარცვალი – თირკმლისებური ფორმის, თეთრი ჭიპით.

ჯიში გამძლეა ფუზარიოზისა და ასკოხიტოზის მიმართ, მცირედ ზიანდება მემარცვლიათი (ბრუხუსით). ჯიში „კუტი საპარკე“ იძლევა მწვანე პარკისა და მარცვლის მაღალ მოსავალს. მარცვლის მოსავალია 1,2 ტ/ჰა-ზე, ხოლო მწვანე პარკის მოსავალი 4-ჯერ დაკრეფის შემთხვევაში – 17,3 ტ/ჰა-ზე. სწორად ჩატარებული აგროტექნიკის პირობებში მწვანე პარკი შეიძლება დაიკრიფოს 5-6-ჯერ სავეგეტაციო პერიოდის მანძილზე. პარკი სწრაფად ხარშვადია და აქვს კარგი საგემოვნო თვისებები.

**NEW VARIETIES OF PLANT
APPLICATIONS**

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 189 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2016 189
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 10 17

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientific-Research Center of Agriculture
Marshal Gelovanis q. №6, 0159, Tbilisi GE)

Pasha Vacheishvili

Sop. Tsilkani, Seleqciis dasaxleba, Mtskheta (GE);

Nato Kakabadze

Kvantalianis q. 52, Vashlijvari, Tbilisi (GE);

Guram Aleksidze

Phanaskerteli-Tsitsishvilis q. korp. 6, b.43, Tbilisi (GE);

Givi Japaridze

Paliashvilis q. 64, b. 17, Tbilisi (GE);

Levan Tkemaladze

Didi Digomi, III m/r, korp. 29, b. 62, Tbilisi (GE)

**GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S
LANGUAGE AND IN LATIN:** Ordinary beans PHASEOLUS VULGARIS

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: KUTI
SAPARKE

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

Variety "kuti saparke" we found in Tianeti municipality land area. Selected using individual method, propagated and studied. Kuti plant is of typical shape (low growing), bunch, (rarely lies down) Plant height of 45-55 cm. Cultivated with hurt shaped pale green leaves. The stem and leaves are covered with fine bristles. Slightly pinkish white flowers. Thick seeds.

1000 grain weight of 431 g. Color light brown grain maturity phase, than a light green color, grain maturation phase light straw. bean pods are 16-20 cm long, with 6-8 seeds. Bean pods tail length 0,5-1 cm, kidney shaped bean. The variety is resistant to Phuzariozi and askok-hitozis, slightly impacted with Brukhusi deceases.

Variety "kuti saparke" gives the green bean pods and the high grain harvest. Grain yield of 1.2 t/ha, while the green bean pods 4 times crop harvest of 17.3 tons per hectare. Within Properly conducted agro-technical conditions the green bean pods can be harvested 5-6 times during the vegetation period. Bean pods are quick to cook and has a good taste.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2016 190 A
 ბანაცხადის ნომერი: P 2016 190
 ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2016 10 17

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
 მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

ელენე მოთიაშვილი-სიჭინავა

ვაზბეგის ქ. №21-1, რუსთავი (GE);

ნატო კაკაბაძე

ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52, თბილისი (GE);

გურამ ალექსიძე

ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);

გივი ჯაფარიძე

ფალიაშვილის ქ. №64, მე-2 სად., მე-2 სართ., ბ. 17 (GE);

გიორგი კირკველია

ბოგდან ხმელნიცკის ქ. №66, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

თავიანი ხახვი Allium cepa L.

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: საშემოდგომო

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დასახელება:

თავიანი ხახვი (Allium cepa L.) „საშემოდგომო“ მიღებულია გამორჩევის მეთოდით. ჯიში ითესება შემოდგომით, 15-20 სექტემბრს და მოსავალს ვიღებთ მეორე წელს ივნისში, გვიან შემოდგომით, ადრე გაზაფხულზე კი გამოიყენება სამწვანო სახეობად. სავეგეტაციო პერიოდია აღმოცენებიდან მოსავლის აღებამდე 265-270 დღე. ბოლქვი მკვრივია, ზომა – მსხვილი. ფორმის ინდექსი – 0,9. ბოლქვის ნასახიანობა საშუალოა, ერთბუდიანი. გარეთა მშრალი ქერქლებისა ფერი ყვითელია, შიგნითა წვნიანი ქერქლების ფერი – თეთრი, ბოლქვის გემო – ნახევრად ცხარე, ფორმა მომრგვალო-მობრტყო. ფოთლის ფერი მუქი მწვანეა, ფოთლებზე ცვილისებრი ფიფქი სუსტია, ფოთლების რაოდენობა საშუალოა (10 ცალი), ფოჩის სიმაღლე 60 სმ-ია, თავის საშუალო მასა – 180 გ. ყვავილის ფერი თეთრი, ორსქესიანი. საჰექტარო მოსავალი 39,6 ტ/ჰა-ზე. მავნებლებ-დაავადებების მიმართ გამძლეა. გამოირჩევა საუკეთესო შენახვის უნარიანობით.

საქართველოში მისი გავრცელების არეალია ზღვის დონიდან 460 მეტრი.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 190 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2016 190
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 10 17

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientific-Research Center of Agriculture
Marshal Gelovani ave. №6, 0159, Tbilisi GE)

Elene Motiashvili-Sichinava
Kazbegis q. №21/1, Rustavi (GE);
Nato Kakabadze
Kvantalianis q. №52, Vashlijvari, Tbilisi (GE);
Guram Aleksidze
Phanaskertel-Tsitsishvilis q. korp. 6, b. 43, Tbilisi(GE);
Givi Japaridze
Paliashvilis q. №64, b. 17, Tbilisi (GE);
Giorgi Kvirkevelia
Bogdan Xmelnitskis q. №66, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Bulb Onion Allium cepa L.

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: WINTER

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

Bulb Onion (*Allium cepa* L.) "Winter" has been received by the selection method. This variety is sown in the fall, September 15-20 and harvested on second year in June, late autumn, and in early spring it is used for greens. The vegetation period from germination to harvest 265-270 days. Bulb dense, large size. Shape index of 0.9. Bulb appearance - average bulb, Single Slot. The outer dry shell color yellow, juicy inside shell color white, bulb taste half savory, rounded flat shaped. Leaf color is dark green, weak waxy like flakes on leaves, the number of medium leaves 10. The stem height 60 cm, bulb average weight 180.0 g. Flower color white, double sex. The yield per hectare from 39.6 t/ha. Pest and diseases resistant. Characterized with best for storage. Its spread area in Georgia extends to an altitude of 460 meters.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2016 194 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2016 194
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2016 11 11

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

ელენე მოთიაშვილი-სიჭინავა

ყაზბეგის ქ. №21-1, რუსთავი (GE);

ნატო კაკაბაძე

ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52, თბილისი (GE);

გურამ ალექსიძე

ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);

ვაჟა ჯაფარიძე

საბურთალოს ქ. №7, ბ. 68, თბილისი (GE);

ზვიად ბრეგაძე

ფოცხვერაშვილის ქ. №14, 0112, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის ბჰარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

ნიორი Allium sativum L.

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: ხანდო

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ჯიში „ხანდო“ მიღებულია გამორჩევის მეთოდით, საშუალო-საგვიანო, სავეგეტაციო პერიოდი აღმოცენებიდან მოსავლის აღებამდე – 150–155 დღე. ვარგისია როგორც საშემოდგომო, ისე საგაზაფხულო დარგვისთვის, მაგრამ უმჯობესია შემოდგომით დარგვა. ჯიში ხასიათდება ძლიერი ცრუ ღეროთი.

ფოჩის სიმაღლეა 68-70 სმ, ფოთლების შეფერილობა – მუქი მწვანე, რაოდენობა 10 ცალი. ბოლქვი მკვრივი, ზომა მსხვილი, ფორმის ინდექსი 0,89. გარეთა მშრალი ქერქლის ფერი თეთრი დასეგმენტებული, ოდნავ გადადის მკრთალ იისფერში, კბილის მშრალი ქერქლის შეფერვა ღია მოყავისფრო, წვნიანი ქერქლის ფერი თეთრი. კბილები მსხვილი, რაოდენობა 6,6 ცალი, ცხარე, ფორმა მომრგვალო-მობრტყო. ბოლქვის საშუალო მასა 67,7 გ. საჰექტარო მოსავალი 12-14 ტ/ჰა-ზე. ნივრის ოთხფეხა ტიპას და ხახვის ბუზის მიმართ შედარებით გამძლეა, ვიდრე ადგილობრივი ჯიშები.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 194 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2016 194
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 11 11

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientific-Research Center of Agriculture
Marshal Gelovani ave. №6, 0159, Tbilisi GE)

Elene Motiashvili-Sichinava

Kazbegis q. № 21/1, Rustavi (GE);

Nato Kakabadze

Kvantalianis q. №52, Vashlijvari, Tbilisi (GE);

Guram Aleksidze

Phanaskertel-Tsitsishvilis q., korp. 6, b. 43, Tbilisi (GE);

Vajha Japaridze

Saburtalos q. №7, Tbilisi (GE);

Zviad Bregadze

Pocxverashvilis q. №14, 0112, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Garlic Allium sativum L.

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: KHANDO

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

The variety "khando" is received by selection method. Vegetation period from germination to harvest - 150-155 days. Suitable for both autumn and spring planting, but it is better to plant in fall time. Characterized by strong stem. Leaf height is 68-70 cm. Leaves of dark green color, with number 10, Bulb dense, large size. Shape index of 0.89. Dry outer shell color white segmented, slightly pale violet. Cloves outer shells are pale brownish color. Thick cloves with 6-6 numbers, spicy, form-rounded, bulb average weight 67.7 g. The yield per hectare 12-14 t/ha. The new variety of Garlic is relatively resistant to diseases than local varieties.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2016 195 A
 ბანაცხადის ნომერი: P 2016 195
 ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2016 11 11

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
 მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

ლიანა ანტონოვა

დუმბაძის ქ. 2, ტყიბული (GE);

დადი წიკლაური

სოფ. წილკანი, მცხეთა (GE);

გურამ ალექსიძე

ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);

ნატო კაკაბაძე

ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. 52, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის ბგარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

კარტოფილი Solanum tuberosum L.

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: დიკო

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

კარტოფილის ჯიში „დიკო“, ბოტანიკურად ცნობილია, როგორც Solanum tuberosum L. არის საშუალოდ საგვიანო ჯიში, აქვს ყვითელი კანი. ის მაღალმოსავლიანი კარტოფილის ჯიშია, საშუალოდ 8-9 ტუბერით თითო მცენარეზე. გამოირჩევა საშუალო ტუბერებით (60%) და ტუბერებზე ოდნავ გამოსატული თვლებით, განკუთვნილია სასურსათო წარმოებისთვის. ტუბერის ზომაა 80-120 მმ, წონა – 150-220 გ. შიგთავსის მშრალი ნივთიერება 18-19%-ია, აქვს კარგი გემური თვისება და მყარი კონსისტენცია. ტუბერი ოვალურ-წაგრძელებულია, ძირითადად ერთგვაროვანი ფორმის, თხელ კანიანი. საკმაოდ კარგი წინააღმდეგობის უნარი გააჩნია შემდეგი ვირუსული დაავადებების მიმართ: PVX, PVY, PVA, PVS. ასევე, გამძლეა სოკოვანი დაავადება ფიტოფტორას მიმართ. კარტოფილის ჯიში მაღალმოსავლიანია, აქვს ძლიერი ღერო და კარგი დაფარვა, თეთრი ყვავილები და კენკროვანი ნაყოფის საშუალო რაოდენობა. იგი საშუალოდ ტოლერანტულია მექანიკური დაზიანების მიმართ, გვალვამძლეა, ახასიათებს კარგი ტოლერანტობა შიდა დეფექტებზე, კარგად ინახება და აქვს მოსვენების მოკლე პერიოდი.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 195 A
SERIAL NUMBER OF APPICATION: P 2016 195
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 11 11

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientitic-Research Center of Agriculture
Marshal Gelovani ave. №6, 0159, Tbilisi GE)

Diana Antonova

Dumbadzis q. №2, Tkibuli (GE);

Dali Tsiklauri

sop. Tsilkani, Mtskheta (GE);

Guram Aleksidze

Panaskerteli-Tsitsishvilis q. №6, Tbilisi (GE);

Nato Kakabadze

Vashlijvari, Kvantalianis q. №52, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Potato Solanum tuberosum L.

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: DIKO

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

Potato variety "Diko", botanically known as Solanum tuberosum L. is characterized with late harvest, has yellow covering, high-yielding potatoes, on average 8-9 tubers per plant. The average tubers (60%) and slightly seen spots; Good for food production. Tubers size of 80-120 mm, weight - 150-220 g. Dry substance content of 18-19% and has a good taste and a solid mass. Tubers are oval longer shaped, mostly homogeneous with thin covering. Distinguishes with fairly good resistance to viruses such as: PVX, PVY, PVA, PVS. Also, resistant to fungal (phitoptora) diseases. This variety develops high stem, good coverage, white flowers and average number of seeds. It is semi tolerant to mechanical damage, is drought resistant, good for storage, have a short rest period.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2016 196 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2016 196
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2016 11 11

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)
პაშა ვახეიშვილი
სოფ. წილკანი, სელექციის დასახლება, მცხეთა (GE);
ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52, თბილისი (GE);
ლევან ტყემალაძე
დიდი დიდოში, 3 მკ/რ, კორ. 29, ბ. 62, თბილისი (GE);
მარიამ მოსაშვილი
დიდი დიდოში, გიორგი ბრწყინვალის ქ. №31, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

ბრინჯა ლობიო Phaseolus calcaratus

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: წილკანი

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ჯიში „წილკანი“ გამორჩეულია ბოტანიკის ინსტიტუტის (ვერნიკო კანდელაკის) კოლექციიდან მასობრივი გამორჩევის გზით. მცენარე მაღალმოზარდია, მხვიარა ფორმის, მისი სიმაღლე 2,5-3 მეტრია, ფოთლები და ღერო დაფარულია წვრილი მოთეთრო ბუსუსებით. ფოთლები ფართოა გულის ფორმის, ღია მწვანე. მცენარე ხასიათდება ხშირი შეფოთვლით, ივითარებს მსხვილ მხვიარა ღეროს და დიდ მწვანე მასას. ჯიში „წილკანი“ ტიპური სამარცვლე ფორმაა. კარგ ნიადაგურ-კლიმატურ პირობებში იძლევა საშუალოდ 2 ტ/ჰა თესლის მოსავალს, საგვიანოა, ყვავილი – ყვითელია მსხვილი, ივითარებს გრძელ საყვავილე ყუნწს (3-5 სმ), რომელზედაც განლაგებულია 4-10 ყვავილი, საიდანაც ვითარდება ამდენივე პარკი. პარკის სიგრძე 7-10 სმ-ია, პარკებში მარცვლის რაოდენობა 5-7-ია, პარკის კუდის სიგრძე 0,5-0,8 მმ-ია. პარკი განვითარების პირველ პერიოდში მწვანეა, ხოლო მარცვლის სიმწიფის ფაზაში – მოშავო-მოყავისფრო ფერის. პარკი სწორია, მარცვალი წვრილია, მოგრძო, მუქი წითელი ფერის, თეთრი ამობურცული ჭიპით. 1000 მარცვლის მასა არის 70 გ. ჯიში წილკანი გამძლე ყველა ბაქტერიული და ვირუსული დაავადებების მიმართ, არ ზიანდება მემარცვლიათი (ბრუსუსით).

ჯიში „წილკანი“ რეკომენდირებულია დაითესოს აღმოსავლეთ საქართველოს სარწყავ ზონებში და დასავლეთ საქართველოს ყველა რეგიონში გარდა მაღალმთიანი ზონებისა ვინაიდან ის საგვიანოა ჩვეულებრივ ლობიოსთან შედარებით 20-30 დღით. ჯიშის „წილკანი“ მარცვლის გამოყენება შეიძლება როგორც ჩვეულებრივი ლობიო. მარცვალი სწრაფად ხარშავალია და აქვს კარგი საგემოვნო თვისებები. ის როგორც ყველა პარკოსანი აუმიჯობესებს ნიადაგის ნაყოფიერებას. მისი გამოყენება შეიძლება როგორც სიდერატი.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 196 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2016 196
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 11 11

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientific-Research Center of Agriculture
Marshal Gelovani ave. №6, 0159, Tbilisi GE)

Pasha Vacheishvili

sop. Tsilkani, Selekcii dasaxleba, Mtskheta (GE);

Nato Kakabadze

Vashlijvari, Kvantalianis q. №52, Tbilisi (GE);

Levan Tkemaladze

Didi Dighomi, 3 m/r, korp. №29, b. 62, Tbilisi (GE);

Mariam Mosashvili

Didi Dighomi, Giorgi Brtskinvalis q. №31, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Bean Phaseolus calcaratus.

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: TSILKANI

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

"Tsilkani" variety is selected from the (Verniko Kandelaki) collection existing under the Institute of Botany. The plant is growing high and reaches 2,5-3 meters, the leaves and stems are covered with a thin whitish bristles. The leaves are broad, heart-shaped, light green, plant is characterized by frequent leafing, has a thick stem and green mass. A variety Tsilkani is typical grain form and gives an average of 2 t/ha yield in a good soil and climat conditions; Late harvested, has large yellow flowers with a long flower stem (3-5 cm) on which there are 4-10 flowers sited from which is developing the same number of cases. Length of cases is 7-10 cm, number of seeds in the cases are 5-7. Tail of the case is 0,5-0,8 mm. Case development in the first period is green, while seed ripening phase is blackish brown color. The case is straight, seeds are narrow, longer, dark red color. 1000 seed weight is 70 g. The variety "Tsilkani" is resistant of bacterial and viral diseases and is not damaged by the disease called Brukhusi.

The variety "Tsilkani" is recommended to sow in East Georgia irrigated areas and in almost all areas of of Western Georgia except high mountain areas, because it has late with 20-30 days harvesting period compared to normal beans. Variety "Tsilkani" seeds can be used as a common beans. Seeds are boiled quickly and has good taste qualities. It improves soil fertility, like all legumes. It also can be used as a green manure.

ბრინჯა ლობიო "წილკანი"

ბანაცხადის გამომგზავნების ნომერი: P 2016 197 A
 ბანაცხადის ნომერი: P 2016 197
 ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2016 11 11

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
 მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)
 ნატო კაკაბაძე
 ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. 52, თბილისი (GE);
 რაფა მავლიანოვა
 ტაშკენტი, რეგიონალური ოფისი A.H. 4375, უზბეკეთი (UZ);
 ადოლი ტყეშელაშვილი
 სოფ. წეროვანი, მცხეთა (GE);
 პაშა ვაჩიშვილი
 სოფ. წილკანი, სელექციის დასახლება, მცხეთა (GE);
 შოთა ხონელიძე
 ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. 52, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის ბგარი და სახეობა ძარბულად და ლათინურად:

ბრინჯა ლობიო Phaseolus calcaratus

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: მოსავლიანი

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ჯიში „მოსავლიანი“ სელექციური ნომრით G 6173(B-6) მიეკუთვნება ლობიოს გვარს. ამიტომ მას ოქროს ლობიოდ მოიხსენებენ. იგი მიღებულია 2010 წელს ტაივანიდან, მებოსტნეობის მსოფლიო ცენტრიდან.

ჯიში „მოსავლიანი“ მრავლდება თესლით. თესლის ფორმა კასრისებურია, ჭიპი მდებარეობს თესლის საერთო სიბრტყეზე. თესლი წვრილი, მუქი მწვანე შეფერვისაა. 1000 ცალი თესლის წონა შეადგენს 65 გრამს. ნაყოფის სიგრძე შეადგენს 5-10 სმ-ს. პარკში თესლის რაოდენობაა 7-10 ცალია. თესლის სიგრძე 3,2-6 მმ-ია.

მცენარის სიმაღლეა 67 სმ. ღერო სწორმდგომია, წახნაგოვანი, დაფარულია ქვემოთ მიმართული წამწამისებრი ბეწვებით. ჯიშის „მოსავლიანი“ ბუჩქზე სათესლედ ირჩევა 30-35-მდე სტანდარტული პარკი, საიდანაც თესლს ვიდებთ ნაყოფის სრული სიმწიფის მიღწევისას და ჯიშისათვის დამახასიათებელი ფერის მიღებისას.

კალორიულობით 3,2-ჯერ აღემატება კარტოფილს და 5-ჯერ სიმინდს. მწვანე ფაზაში პარკები გამოიყენება სუპებში, სალათებში, გარნირად და დასაკონსერვებლად. მოსავლის აღების შემდეგ ვეგეტატიური მასა: ღერო, ფოთლები, უმწიფარი პარკები – საუკეთესო საკვებია ცხოველებისათვის, მატულობს წველადობა. პარკების კალორიულობა: 100 გ. – 50,4 კკალ. პარკებში არის: ნახშირწყალი 7,5 გ, ცხიმი 0,1 გ, ცილა 5 გ, ორგანული მუავიანობა 0,5 გ, წყალი 73გ, სახამებელი 4 გ, მონო და დისახარიდები 1,2 გ. განსაკუთრებით აღსანიშნავია მარცვალში ცილებისა და ამინომჟავების შემცველობა – ლიზინი 8%, არგინინი 6%.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 197 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2016 197
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 11 11

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientific-Research Center of Agriculture
Marshal Gelovani ave. №6, 0159, Tbilisi GE)

Nato Kakabadze

Kvantalianis q. №52, Vashlijvari, Tbilisi (GE);

Ravza Mavlyanova

Tashkent, Regional office, A.H. 4375, Uzbekistan (UZ);

Adoli Tkeshelashvili

sop. Tserovani, Mtskheta (GE);

Pasha Vacheishvili

sop. Tsilkani, Seleqciis dasaxleba, Mtskheta (GE);

Shota Khonelidze

Vashlijvari, Kvantalianis q. №52, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S

LANGUAGE AND IN LATIN: Masha beans Phaseolus calcaratus

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: MOSAVLIANI

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

Variety „Mosavliani” with selective number VG 6173(B-6) belongs to the bean genus, so it is called as golden beans. It was received from the Vegetables World Center, Taiwan in 2010.

It reproduces from seeds. Barrel seed shape of the seed is thin and elongated, with dark green color. Weight of the 1000 seeds - 65 grams. Length of the fruit or the bean is 5-10 cm, number of seeds in the bean 7-10, length of the seed – 3,2-6 mm.

Height of the plant – 67 cm. Straight stem, faceted, covered with down toward fur. On the bush of the variety “Mosavliani” is chosen up to 30-35 standard beans, from which we get the seed of the fruit reaches full maturity and variety-specific color-making. With calories 3.5 times more than potatoes and 6 times than corn. In the green phase beans are used in soups, salads, garnish, can. vegetative mass After harvesting : stem, leaves, unripened beans are best fodder for animals, increasing milk yield. Calorie of beans: 100 g – 56.8 kcal. 8.5 g carbohydrate is in the bean, fat – 0.1 g, protein – 6 g, organic acidity – 0.7 g, water – 83 g, starch - 6 g, mono and disaccharides – 1.6 g. The grain is especially noteworthy of containing – proteins and aminoacids, Lysine 8%, Arginine 6%.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2016 198 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2016 198
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2016 11 11

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:
სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. № 52, თბილისი (GE);
რაფა მავლიანოვა
ტაშკენტი, რეგიონალური ოფისი A.H. 4375, უზბეკეთი (UZ);
ვაჟა ჯაფარიძე
საბურთალოს ქ. №7, ბ. 68, თბილისი (GE);
ადოლი ტყეშელაშვილი
სოფ. წეროვანი, მცხეთა (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

მაშა ლობიო PH AUREUS

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: საპარკე

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ჯიში „საპარკე“ სელექციური ნომრით VG 3960-88 მიეკუთვნება ლობიოს გვარს, ამიტომ მას მოიხსენებენ, როგორც ოქროსფერ ლობიოს. 2010 წელს მიღებულია ტაივანიდან, მებოსტნეობის მსოფლიო ცენტრიდან. ის მრავლდება თესლით. თესლის ფორმა მოგრძო და წვრილია, მუქი მწვანე შეფერილობის. 1000 ცალი თესლის წონა შეადგენს 60 გრამს. ნაყოფი ანუ პარკი 6-8 სმ სიგრძისაა, თესლი პარკში 10-12-ცალია. თესლის სიგრძე 3-4 მმ-ია.

მცენარის სიმაღლეა 70 სმ. ღერო სწორმდგომია, წახნაგოვანი, დაფარულია ქვემოთკენ მიმართული წამწამისებრი ბეწვებით. ჯიშ „საპარკე“-ს ბუჩქზე ირჩევა სათესლედ 35-40-მდე სტანდარტული პარკები, საიდანაც თესლს ვიღებთ ნაყოფის სრული სიმწიფის მიღწევისას და ჯიშისათვის დამახასიათებელი ფერის მიღებისას. კალორიულობით 3-ჯე აღემატება კარტოფილს და 4-ჯერ სიმინდს. მწვანე ფაზაში პარკები გამოიყენება სუპებში, სალათებში, გარნირად, დასაკონსერვებლად. მოსავლის აღების შემდეგ ვეგეტატიური მასა: ღერო, ფოთლები, მოუმწიფარი პარკები –საუკეთესო საკვებია ცხოველებისათვის, მატულობს წველადობა. პარკების კალორიულობა: 100გ-48 კკალ. პარკებში ნახშირწყალი 5,5 გ-ია, ცხიმი – 0,1 გ, ცილა – 6 გ, ორგანული მუავიანობა – 0,4 გ, წყალი – 63 გ, სახამებელი – 7 გ, მონო და დისახარიდები – 1 გ. მარცვალი საყურადღებოა ცილებისა და განსაკუთრებით ამინომჟავების შემცველობით – ლიზინი 8%, არგინინი 7%.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2016 198 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2016 198
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2016 11 11

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

LEPL Scientific-Research Center of Agriculture
 Marshal Gelovani ave. №6, 0159, Tbilisi GE)

Nato Kakabadze

Vashlijvari, Kvantalianis q. 52, Tbilisi (GE);

Ravza Mavlyanova

Tashkent, Regional office, A.H. 4375, Uzbekistan (UZ);

Vaja Jafaridze

Saburtalos q. №7, b. 68, Tbilisi (GE);

Adoli Tkeshelashvili

sop. Tserovani, Mtskheta, (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Masha beans PH AUREUS

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: SAPARKE

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES:

Variety "Saparke" with selective number VG 3960-88 belongs to the bean genus, so its called as golden beans. It was received from the Vegetables World Center, Taiwan in 2010.

It reproduces from seeds. Barrel seed shape of the seed is thin and elongated, with dark green color. Weight of the 1000 seeds – 60 grams. Length of the fruit or the bean is 6-8 cm, number of seeds in the bean 10-12, length of the seed – 3-4 mm.

Height of the plant – 70 cm. Straight stem, faceted, covered with down toward fur. On the bush of the variety "Saparke" is chosen up to 35-40 standard beans, from which we get the seed of the fruit reaches full maturity and variety-specific color-making. With calories 3 times more than potatoes and 4 times than corn. In the green phase beans are used in soups, salads, garnish, can. vegetative mass After harvesting : stem, leaves, unripened beans are best fodder for animals, increasing milk yield. Calorie of beans: 100 g – 48 kcal. 5.5 g carbohydrate is in the bean, fat – 0.1 g, protein-6 g, organic acidity – 0.4 g, water – 63 g, starch – 7 g, mono and disaccharides – 1 g. The grain is especially noteworthy of containing – proteins and aminoacids, Lysine 8%, arganini 7%.

დანართები

ANNEXES

დანართი 1

ANNEX 1

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: ჩვეულებრივი ლობიო *Phaseolus vulgaris*
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიეროკვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

პაშა ვახეიშვილი

სოფ. წილკანი, სელექციის დასახლება, მცხეთა (GE);

ნატო კაკაბაძე

ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. № 52, თბილისი, 0159 (GE);

გურამ ალექსიძე

ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);

გივი ჯაფარიძე

ფალიაშვილის ქ. №64, მე-2 სად., მე-2 სართ., ბ. 17, თბილისი (GE);

ლევან ტყემალაძე

დიდი დილომი 3 მ/რ, კორპ. 29, თბილისი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: კუტი საპარკი

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამომყვანასა და გამრავლებაზე:

ლობიოს ჯიში მოვიპოვეთ თიანეთის მუნიციპალიტეტის საკარმიდამო ნაკვეთში, ინდივიდუალური გამორჩევის გზით შევარჩიეთ, გაგამრავლეთ და გამოვცადეთ როგორც მცხეთის მუნიციპალიტეტში, ასევე ჩოხატაურის და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში. ჯიში კარგად ვეშუება, როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ საქართველოს ნიადაგურ-კლიმატურ პირობებს.

V. მსგავსი ჯიშები და მათგან განსხვავება:

მცენარის ფორმა ტიპური კუტია (დაბალმოზარდი). მცენარის საშუალო სიმაღლე 45-55 სმ-ია. ჯიში სხვა ჯიშებთან შედარებით ადრეულია 10-15 დღით. ქვედა პარკებს ივითარებს ნიადაგის ზედაპირიდან 20-25 სმ-ზე. პარკები გრძელია, შედარებით წვრილი. მცენარე ტენის მიმართ მომთხოვნია, განსაკუთრებით ყვავილობის პერიოდში და რადგანაც ყვავილობის პერიოდი გახანგრძლივებულია, ამიტომ მოითხოვს ხშირ რწყვას.

VI. ღამატი იწორება:

პარკის სიგრძე 16-20 სმ-ია, პარკში მარცვლის რაოდენობა 6-8 ცალია პარკის კუდის სიგრძე 0,5-1 სმ-ია. პარკი ღეროზე მიმაგრებულია 1,5-2 სმ სიგრძის ყუნწით. პარკად გამოყენების ფაზაში ღია მწვანე ფერისაა, მარცვლის მომწიფების ფაზაში პარკი ღია ჩალისფერია. პარკი ძირითადად სწორია. მარცვალი თირკმლისებური ფორმისაა, ღია ყავისფერი თეთრი ჭიპით.

VII. ღამატი იწორება:

ღობოს ჯიში „კუტი საპარკე“ გამძლეა ფუზარიოზის, ასკოხიტოზის მიმართ და მცირედ ზიანდება მემარცვლიათი (ბრუხუსი).

VIII. ჯიშის გამომცდის განსაკუთრებული პირობები:

ჯიში მსხვილმარცვლიანია, მრავლდება თესლით, 1000 მარცვლის წონა არის 431 გ. თესვა შესაძლებელია ჩატარდეს მექანიზებული მწკრივებში, ასევე, ითესება ბუნებში ხელით თითოეულ ბუნდაში 4-5 მარცვლის ჩათესვით.

IX. სხვა იწორება:

მცენარე სწორმდგომია, (საზოგადოდ) არ წვება, ძირითადი ღერო მსხვილია, ფოთლები განიერი, გულისებური ფორმისაა. ღეროც და ფოთლებიც დაფარულია ბუსუსებით, ყვავილი თეთრია, ოდნავ მოვარდისფრო. ჯიში იძლევა პარკის და მარცვლის მაღალ მოსავალს. მარცვლის მოსავალი 1,2 ტ/ჰა, ხოლო მწვანე პარკის მოსავალი 4-ჯერ დაკრეფვის შემთხვევაში 17,3 ტ/ჰა.

სწორი აგროტექნიკური პირობების შემთხვევაში მწვანე პარკი შეიძლება დაიკრიფოს 5-6 ჯერ სავეგეტაციო პერიოდის მანძილზე. პარკი არის სწრაფად ხარშადი, და აქვს კარგი საგემოვნო თვისებები.

მწვანე პარკის მოსავალს იძლევა მაისის შუა რიცხვებიდან ოქტომბრის დასაწყისამდე (კლიმატური პირობების და აგროტექნიკის შესაბამისად).

X. გამრავლების ზონა:

ღობოს ჯიში „კუტი საპარკე“ რეკომენდირებულია გასავრცელებლად აღმოსავლეთ საქართველოს სარწყავ ზონაში და დასავლეთ საქართველოს სუბტროპიკულ ზონაში (ტენით უზრუნველყოფილ რეგიონებში).

XI. თესვის ღამატი:

ჯიში „კუტი საპარკე“-ს თესვის დასამზადებლად საჭიროა შევარჩიოთ ჯიშის დამახასიათებელი ფორმის და შეფერილობის მცენარე, რომელზედაც შეირჩევა კარგად განვითარებული პარკები მცენარის შუა იარუსიდან, პარკის და მარცვლის სრული სიმწიფის ფაზაში, როდესაც მარცვალი გამაგრდება და მიიღებს ჯიშის დამახასიათებელ ფერს.

ჯიში „კუტი საპარკე“ გამოიყენება მწვანე პარკის სახით: სუპებში, სალათებში და სხვადასხვა ნაციონალური კერძების მოსამზადებლად და აგრეთვე, საკონ-

სერვო წარმოებაში. ხმელი მარცვალი გამოიყენება ისევე, როგორც სამარცვლე ჯიშის სხვა ლობიოები.

ლობოს ჯიში „კუტი საპარკე“ შესაძლებელია გამოვიყენოთ ნიადაგის შემცველობის გასაუმჯობესებლად, როგორც მწვანე სასუქი (სიდერატად). ის კოურის ბაქტერიების მეშვეობით აუმჯობესებს ნიადაგის შემადგენლობას და საუკეთესო წინამორბედი ყველა კულტურისათვის, გარდა პარკოსნებისა.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

გამოსახულება: 3

ღანარეთი 2

ANNEX 2

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: თავიანი ხახვი *Allium cepa* L.
(ქართული ხახვი) (ლათინური ხახვი)

II. სელექციონერი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

ელენე მოთიაშვილი-სიჭინავა
ყაზბეგის ქ. №21-1, რუსთავი (GE);
ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52, თბილისი (GE);
გურამ ალექსიძე
ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);
გივი ჯაფარიძე
ფალიაშვილის ქ. №64, მე-2 სად., მე-2 სართ., ბ. 17 (GE);
გიორგი კირკველია
ბოგდან ხმელნიცკის ქ. №66, თბილისი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: საშემოდგომო

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანასა და გამრავლებაზე:

თავიანი ხახვის ახალი ჯიში მიღებულია გამორჩევის მეთოდით. ამ ხახვის ჯიშის თესლი მიღებულია 2014 წელს შემომტან გიორგი კვიციანიასგან. ჯიშის საკუთარი დასახელება "TEQSAS", რომელიც ორი წლის მანძილზე იცდებოდა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წილკნის ბაზაზე. ითესება შემოდგომით, საუკეთესო თესვის ვადაა 10-15 სექტემბერი. მოსავალს ვღებულობთ მეორე წელს ადრე ზაფხულში (ივნისი), გამოიყენება სამწვანილედაც ადრე გაზაფხულზე. ჯიში კარგად შეეგუა ნიადაგურ-კლიმატურ პირობებს, მავნებელ-დაავადებების მიმართ გამძლე და უხემოსავლიანი ჯიშია.

V. მსგავსი ჯიშები და მათგან განსხვავება:

თავიანი ხახვის ახალი ჯიში „საშემოდგომო“ სხვა ჯიშებთან შედარებით ხასიათდება საუკეთესო ბიომასით. ფოჩის შეფერვა მუქი მწვანე ხასხასა, ფოთლებზე

თეთრი ფერის ცვილისებრი ფიფქი სუსტი. ფოჩი ძლიერი, მაღალი. ჯიში ყინვა-გამძლეა.

VI. ღამატიპითი ინფორმაცია:

2014-15 წლებში წილკნის ბაზაზე საშემოდგომოდ იცდებოდა ოთხი შემოტანილი ჯიში, ორი ჰიბრიდი და ორი ადგილობრივი. ბიოლოგიური, სამეურნეო და მავნებელ-დაავადებების მიმართ გამძლეობის მიხედვით გამოვარჩიეთ ერთი შემოტანილი ჯიში "TEQSAS"-ი.

ჯიში „საშემოდგომო“-ს საეგეტაციო პერიოდია აღმოცენებიდან მოსავლის აღებაამდე 265-270 დღე. ბოლქვი მკვრივი, ზომა მსხვილი, ფორმის ინდექსი 0,9. ბოლქვის ნასახიანობა-საშუალონასახიანი, ერთბუდიანი. გამოირჩევა საუკეთესო შენახვის უნარიანობით.

VII. ღაავადებებისაღმი მღბრადობა:

თავიანი ხახვი „საშემოდგომო“ გამძლეა დაავადებების მიმართ, საერთოდ არ ავადდება (ჭრაქი, ნაცრი, უანგა), არც მავნებელი (ხახვის ბუზი) არ უჩნდება.

VII. ჯიშის ბამოცდის ბანსაკუთრებული პირობები:

ჯიში „საშემოდგომო“ მოითხოვს ნოყიერ, სტრუქტურულ, კარგად დამუშავებულ ნიადაგს, არის რეაქცია უნდა იყოს ნეიტრალური, ან სუსტი მუჟე. მრავლდება თესლით, თესლის ფერი მუქი შავი, სამწახნაგიანი, დანაოჭებული კანით. 1000 თესლის მასა 3,6 გ. ბოლქვის ფორმირების პერიოდში მოითხოვს დიდი რაოდენობით ტენს.

IX. სსზა ინფორმაცია:

ჯიში „საშემოდგომო“ გამოიყენება, როგორც საფოჩედ (მწვანილად) ადრე გაზაფხულზე, ასევე, ბოლქვად საადრეო მოსავლის სახით. ბოლქვი მკვრივი, ფორმა მომრგვალო-მობრტყო. გარეთა მშრალი ქერქლების ფერი მოყვითალო, შიგნითა წვნიანი ქერქლების ფერი თეთრი, ფოჩის სიმაღლე 60 სმ, ფოთლების რაოდენობა - 10 ცალი. ბოლქვის მასა 180,0 გ. საჰექტარო მოსავალი - 39,6 ტ/ჰა-ზე. ყვავილის ფერი თეთრი, ორსქესიანი, ყვავილობს იარუსებად, ამიტომ თესლის მომწიფება სხვადახვა დროს ხდება.

X. ბავრცელების ზონა:

ჯიში „საშემოდგომო“ რეკომენდებულია გასავრცელებლად აღმოსავლეთ საქართველოს ყველა რეგიონში ზღვის დონიდან 460 მ სიმაღლეზე.

XII. თესლის ღამზადება:

ხახვი ორწლიანი მცენარეა, თესლის მიღება ხდება ბოლქვიდან მეორე წელს, მარამ ჩვენ შემთხვევაში თესლის მიღება შეიძლება იმავე წელს. მოსავლის აღების

შემდეგ მიწაში ვტოვებთ ბოლქვებს, ივლისში იწყებს ყვავილობას და სექტემბრის ბოლოს მწიფდება თესლი.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

გამოსახულება: 3

ღანართი 3
ANNEX 3

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: ნიორი Allium sativum L.
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ძველის კოდი:
სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

- ელენე მოთიაშვილი-სიჭინავა
ყაზბეგის ქ. №21-1, რუსთავი (GE);
- ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52, თბილისი (GE);
- გურამ ალექსიძე
ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);
- ვაჟა ჯაფარიძე
საბურთალოს ქ. №7, ბ. 68, თბილისი (GE);
- ზვიად ბრეგაძე
ფოცხვერაშვილის ქ. №14, 0112, თბილისი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: ხანდო

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამომყვანასა და გამრავლებაზე:

ნიორის ახალი ჯიში მიღებულია გამორჩევის მეთოდით. 2014 წელს ახალი ჯიშის სათესლე მასალა სელექციური ნომრით 2 გადმოგვცა სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ, რომელიც შემოტანილი იყო უკრაინიდან. ჯიში 2014-16 წლებში (სამი წელი) იცდებოდა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წილკნის ბაზაზე და რეგიონებში (ამბროლაური, ხაშური, ვალე, თელავი, ახმეტა). ჯიში ირგვება შემოდგომით, დარგვის საუკეთესო ვადა 25-30 ოქტომბერი, (თუ რაიმე მიზეზით ამ პერიოდში აღნიშნულ რეგიონებში ვერ მოხერხდა დარგვა, შეიძლება 20 ნოემბრამდეც, ან თებერვლის დასაწყისში). მოსავლის აღების საუკეთესო ვადა მცხეთის, ხაშურის, თელავის რეგიონებისთვის 20-25 ივნისი, დანარჩენი რეგიონებისთვის ივლისის დასაწყისი. ჯიში კარგად შეეგუა საქართველოს ნიადაგურ-კლიმატურ პირობებს, მავნებელ-დაავადებების მიმართ გამძლე და მაღალ მოსავლიანია. ჯიშს ჩვენს მიერ მიენიჭა სახელწოდება „ხანდო“.

V. მსბავსი ჯიშები და მათთან განსხვავება:

ნიორის ახალი ჯიში „ხანდო“ ადგილობრივ ჯიშებთან შედარებით, ხასიათდება საუკეთესო ბიომასით, ფოჩის შეფერვა მუქი მწვანე, მაღალი. ცრუ ღერო ძლიერი. მავნებელ- ხახვის ბუხის მიმართ გამძლე, არის მოყვავილე ფორმა, ყინვაგამძლე.

VI. დამატებითი ინფორმაცია:

2014-16 წლებში წილკნის ბაზაზე და რეგიონებში იცდებოდა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებიდან მოძიებული 24 ადგილობრივი ფორმა და ორი შემოტანილი ჯიში. ბიოლოგიური, სამეურნეო და მავნებელ-დაავადებების მიმართ გამძლეობის მიხედვით გამოვარჩიეთ უკრაინიდან შემოტანილი სათესლე მასალიდან ახალი ჯიში „ხანდო.“

ჯიში „ხანდო“-ს სავეგეტაციო პერიოდი, აღმოცენებიდან მოსავლის აღებამდე არის 150-155 დღე. ბოლქვი მკვრივი, ზომა მსხვილი, ფორმის ინდექსი 0,89. გარეთა მშრალი ქერქლის ფერი თეთრი დასეგმენტებული, ოდნავ გადადის მკრთალ იისფერში, კბილების ფერი ღია მოყავისფრო, წვნიანი ქერქლის ფერი თეთრი. ნივრის ოთხფეხა ტიპას მიმართ შედარებით გამძლეა, ვიდრე ადგილობრივი ჯიშები.

VII. დაავადებებისადმი მდგრადობა:

ნიორი „ხანდო“ გამძლეა დაავადებების: ჭრაქის და ნაცრის მიმართ, ნაკლებ გამძლეა ჟანგას მიმართ.

VIII. ჯიშის გამოცდის განსაკუთრებული პირობები:

ჯიში „ხანდო“ მოითხოვს ნოყიერ, სტრუქტურიან, კარგად დამუშავებულ ნიადაგს, არის რეაქცია უნდა იყოს ნეიტრალური, ან სუსტი მუავე. მრავლდება ვეგეტატიურად კბილებით და საჰაერო ბოლქუნებით, ნიორი ბოლქვის ფორმირების პერიოდში მოითხოვს ტენს, საკმარისია 1-2 მორწყვა. მოსავალი უნდა ავიღოთ თავის დროზე, თუ აღება დავაგვიანეთ ბოლქვი გამოიღებს დამატებით ფესვებს, რაც იწვევს მოსავლის შემცირებას.

IX. სხვა ინფორმაცია:

ჯიში „ხანდო“ ადრე გაზაფხულზე შეიძლება გამოვიყენოთ სამწვანილედაც. იგი მოყვავილე ფორმაა, თუ თავის დროზე (საყვავილე ღეროს თავი იხრება ქვევით) არ მოხდა საყვავილე ღეროს ჩატეხვა, შეიძლება საჰექტარო მოსავლი შემცირდეს 20-30 %-ით. ბოლქვი მკვრივი, ცხარე, ფორმა მომრგვალო-მობრტეო, საშუალო-საგვიანო. ფესვთა სისტემა ძლიერ განვითარებული და მიდის ძალიან ღრმად ნიადაგში, სხვა ჯიშებთან შედარებით. ბოლქვის საშუალო მასა 67,7 გ. საჰექტარო მოსავალი 12-14 ტ/ჰა-ზე.

X. გავრცელების ზონა:

ჯიში „ხანდო“ რეკომენდებულია აღმოსავლეთ საქართველოს ყველა რეგიონში ზღვის დონიდან 2000 მეტრ სიმაღლეზე და დასავლეთ საქართველოში (აჭარა, ონი, ამბროლაური).

XI. სათესლე მასალის დამზადება:

ნიორი მრავლდება ვეგეტატიურად კბილებით ან საჰაერო ბოლქუნებით (მოყვავილე ფორმები), კარგად უნდა გადაირჩეს სათესლე მასალა, უნდა იყოს ტიპური ფორმები და არ უნდა იყოს მექანიკურად დაზიანებული. დასაწყოება უნდა მოხდეს დეზინფიცირებულ და მზის სხივებისგან დაცულ სათავსოში.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

გამოსახულება: 3

გამოსახულება: 4

ღანარეთი 4
ANNEX 4

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: კარტოფილი Solanum tuberosum L.
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

დიანა ანტონოვა
დუმბაძის ქ. 2, ტყიბული (GE);
დალი წიკლაური
სოფ. წილკანი, მცხეთა (GE);
გურამ ალექსიძე
ფანასკერტელ-ციციშვილის ქ. კორპ. 6, ბ. 43, თბილისი (GE);
ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. 52, თბილისი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: დიკო

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამომავლისა და გამრავლებაზე:

კარტოფილის ჯიში „დიკო“ გამორჩეულია კარტოფილის საერთაშორისო ცენტრის (CIP) მიერ მოწოდებული in vitro სელექციური მასალიდან. აღნიშნული მასალა, სელექციური ნომრით 398208.82, გამოცადეთ და შევისწავლეთ სხვადასხვა რეგიონებში 6 წლის განმავლობაში. ჩვენს მიერ გამორჩეულ სელექციურ მასალას მიენიჭა სახელწოდება „დიკო“, რომელიც ხასიათდება ადგილობრივ პირობებთან ადაპტაციის მაღალი უნარით, მაღალი მოსავლიანობით ძირითადად მაღალმთიან რეგიონებში (20-22 ტ/ჰ), ხარისხით (მშრალი ნივთიერება – 18-19%), გვალვის და დაავადებების მიმართ გამძლეობით.

V. მსგავსი ჯიშები და მათთან განსხვავება:

კარტოფილის ჯიში „დიკო“ მაღალმთიანია, აქვს ძლიერი ღერო და კარგი დაფარვა, თეთრი ყვავილები და კენკროვანი ნაყოფის საშუალო რაოდენობა. იგი საშუალოდ ტოლერანტულია მექანიკური დაზიანების მიმართ. გვალვაგამძლეა, ხასიათდება კარგი ტოლერანტობით შიდა დეფექტებზე, შენახვის უნარიანობაზე და ახასიათებს მოსვენების მოკლე პერიოდი.

VI. ღამატებითი ინფორმაცია:

კარტოფილის ჯიში „დიკო“ საშუალოდ საგვიანო ჯიშია, აქვს ყვითელი კანი, რბილობი თეთრი. ის არის მაღალმოსავლიანი კარტოფილის ჯიში. თითო მცენარეზე ვითარდება საშუალოდ 8-9 ტუბერი. გამოირჩევა ტუბერების საშუალო ზომით (60%). ტუბერის ზომა საშუალოდ 80-120 მმ, წონა – 150-220 გ-ია. განკუთვნილია სასურსათო წარმოებისთვის. ტუბერი ოვალურ-წაგრძელებულია, ძირითადად ერთგვაროვანი ფორმის, შიგთავსის მშრალი ნივთიერება 18-19%-ია, აქვს კარგი გემური თვისება და მყარი კონსისტენცია.

VII. დაავადებისადმი მდგრადობა:

ჯიშს კარგი წინააღმდეგობის უნარი გააჩნია შემდეგი ვირუსული დაავადებების მიმართ: PVX, PVY, PVA, PVS. ასევე, გამძლეა სოკოვანი დაავადება ფიტოფტორას მიმართ.

VIII. სხვა ინფორმაცია:

ჯიში „დიკო“ რეკომენდებულია გასაავრცელებლად სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებისთვის, კერძოდ მესხეთისა და ქვემო ქართლის ზონებისათვის.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

გამოსახულება: 3

ღანართი 5
ANNEX 5

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: ბრინჯა ლობიო Phaseolus calcaratus
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

პაშა ვახეიშვილი
სოფ. წილკანი, სელექციის დასახლება, მცხეთა (GE);
ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52, თბილისი (GE);
ლევან ტყემალაძე
დიდი დიღომი, 3 მკ/რ, კორ. 29, ბ. 62, თბილისი (GE);
მარიამ მოსაშვილი
დიდი დიღომი, გიორგი ბრწყინვალის ქ. №31, თბილისი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: წილკანი

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამომავლისა და გამრავლებაზე:

ბრინჯა ლობიოს ჯიში „წილკანი“ გამორჩეულია ბოტანიკის ინსტიტუტიდან მოპოვებული კოლექციიდან (ვერნიკო კანდელაკი) მასობრივი გამორჩევის გზით. შევისწავლეთ და გამოვცადეთ მცხეთის მუნიციპალიტეტის წილკნის ბაზაზე, ჩოხატაურის და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში, ჯიში კარგად ერგება როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ საქართველოს ნიადაგურ-კლიმატურ პირობებს.

V. მსბავსი ჯიშები და მათგან განსხვავება:

მცენარე არის მაღალმოზარდი, მხვიარა, მცენარის სიმაღლე 2,5 - 3 მეტრია ჩვეულებრივ ლობიოსთან შედარებით. საგვიანოა 20-25 დღით. ღერო და ფოთლები დაფარულია წვრილი მოთეთრო ბუსუსებით. ფოთლები ფართოა, ხასიათდება ხშირი შეფოთვლით და ივითარებს დიდ მწვანე მასას. ამიტომ მისი გამოყენება შესაძლებელია სიდერატადაც. ჯიში „წილკანი“ ტიპური სამარცვლე ფორმაა. კარგ ნიადაგურ -კლიმატურ პირობებში იძლევა საშუალოდ 2 ტონა ჰა-ზე თესლის მოსავალს.

VI. დამატებითი ინფორმაცია:

პარკის სიგრძე 7-10 სმ-ია, პარკში მარცვლების რაოდენობა 5-7-ია. პარკის კუდის სიგრძე 0,5-0,8 მმ-ია. პარკები ღეროზე მიმაგრებულია გრძელი ყუნწით, რომლის სიგრძე 4-5 სმ-ია. ერთ ყუნწზე ჯგუფურად განლაგებულია 7-10 პარკი. პარკი

განვითარების პირველ პერიოდში მწვანეა, ხოლო მარცვლის სიმწიფის ფაზაში მოშავო-მოყავისფრო ფერისაა, პარკი სწორია. მარცვალი მოგრძო მუქი წითელი ფერის, თეთრი ამობურცული ჭიპით.

VII. ღაავაღებისაღმი მღბრაღობა:

ჯიში „წიღკანი“ გამძღეა ფუზარიოზის, ასკოხიტოზისა და ვირუსული დაავადებების მიმართ (არანაირი დაავადება არ შენიშნულა), მარცვალი არ ზიანღება მემარცვლიათი (ბრუსუსი).

VIII. ჯიშის ბამოცღის ბანსაკუთრეზული პირობები:

ჯიშის მოყვანისთვის აუციღებელია მათთვის საყრღენის, ანუ ჭიგოს მიღმა. ჯიში წვრიღმარცვლიანია, მრავღღება თესღით, 1000 მარცვლის მასა არის 70 გ. თესვა შესაძღბელია მწკრივებში მექანიზირებულად. ამ შემთხვევაში საყრღენად შესაძღბელია პოღიმერული ბადის გამოყენება. ბუღნაში თესვის შემთხვევაში უნდა დაითესოს 3-4 თესღი და საყრღენად გამოვიყენოთ ხის ჭიგობი.

IX. სხვა ინფორმაცია:

მცენარე მხვიარაა, ღერო მსხვიღია ბუსუსიანი, ფოთღები განიერი, გუღისებური ფორმის ყვავიღები მსხვიღია ყავითელი ფერის, ერთ საყვავიღე ყუნწზე 4-10 ყვავიღი ზის. მარცვალი იხარშება სწრაფად ხარშვის დრო ნახევარი საათი. აქვს კარგი საგემოვნო თვისებები. მარცვლის მოსავღის აღების დრო ძირითადად არის სექტემბერი.

X. ბავრცეღების ზონა:

ბრინჯა ლობიო ჯიში „წიღკანი“ რეკომენღებულია გასავრცეღებღად აღმო-სავღეთ საქართვეღოს სარწყავ ზონაში და დასავღეთ საქართვეღოს სუბტროპიკულ ზონაში (ტენით უზრუნვეღყოფიღ რეგიონებში).

XI. თესღის დაზაღება:

ბრინჯა ლობიოს ჯიში „წიღკანი“-ს თესღის დასამზადებღად საჭიროა შევარჩიოთ ჯიშის დამახასიათებელი ფორმის და შეფერიღობის მცენარე, რომელზედაც შეირჩევა კარგად განვითარებული პარკები მცენარის შუა იარუსიდან, პარკის და მარცვღის სრული სიმწიფის ფაზაში, როღესაც მარცვალი გამაგრღება და მიიღებს ჯიშის დამახასიათებელ ფერს.

ხმელი პარკების კრეფა უმჯობესია დიღის საათებში, ვინაიდან მომწიფებული პარკები გაფიცხებისას სწრაფად იხსნება და შესაძღბელია თესღის დაბნევა.

ჯიში „წიღკანი“-ს მარცვალი შესაძღბელია გამოვიყენოთ როგორც ჩვეუღებრივი ლობიოს მარცვალი სხვადასხვა ნაციონალური კერძების საღათებში და სხვა სახით. მწვანე მცენარე გამოიყენება სიღერატად. მას ახასიათებს ძღიერი ფესვთა სისტემის განვითარება, რომელზედაც სახღღება კოურის ბაქტერიები და მათი

მეშვეობით ის ნიადაგს ტოვებს აზოტოვანი შენაერთებით გამდიდრებულს, ამ თვისების გამო ის შესანიშნავი წინამორბედი ყველა კულტურისთვის გარდა პარკოსნებისა.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

ლანაროი 6
ANNEX 6

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: მაშა ლობიო Phaseolus
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

- ნატო კაკაბაძე
- ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. 52, თბილისი (GE);
- რავზა მავლიანოვა
- ტაშკენტი, რეგიონალური ოფისი A.H. 4375, უზბეკეთი (UZ);
- ადოლი ტყეშელაშვილი
- სოფ. წეროვანი, მცხეთა (GE);
- პაშა ვახეიშვილი
- სოფ. წილკანი, სელექციის დასახლება, მცხეთა (GE);
- შოთა ხონელიძე
- ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. 52, თბილისი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: მოსავლიანი

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანისა და გამრავლებაზე:

მაშა ლობიოს ჯიში „მოსავლიანი“ სელექციური ნომრით VG 6173 (B-6), მიღებულია 2010 წელს ტაივანიდან, მებოსტნეობის მსოფლიო ცენტრიდან. მისი გამოცდა მიმდინარეობდა, როგორც დასავლეთ, ისე აღმოსავლეთ საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტებში. ჯიში კარგად შეეგუა საქართველოს კლიმატურ პირობებს. ის მავნებელ-დაავადებებისადმი გამძლე, მოსავლიანი ჯიშია.

V. მსგავსი ჯიშები და მათგან განსხვავება:

დაბალმოზარდ ლობიოსთან შედარებით ზემოთ აღნიშნული ჯიში VG 6173 (B-6) ხასიათდებოდა საშუალო ზომის ბუჩქით, საშუალო ყუნწიანი პარკებით. პარკები ძირითადად ქვევით და იშვიათად ჰორიზონტალურად არის მიმართული. მცენარე მეტ სითბოს და წყალს ითხოვს, ვიდრე ჩვეულებრივი ლობიო. ძალიან გამძლეა ქარისმიერი გვალვისადმი.

VI. ღამატიპითი ინფორმაცია:

ნაყოფი ანუ პარკი 5-10 სმ სიგრძისაა, თითქმის სწორი, მრგვალ-ცილინდრული, ნაყოფის ფერი იცვლება შემოსვლის მიხედვით. პარკი სინორჩეში მწვანეა, სათესლე სიმწიფის დროს კი – მუქი მიხაკისფერი, პარკი შიგნიდანაც მიხაკისფერია. პარკის ფორმა ყუნწის მიმაგრების ადგილას მახვილი, დაბოლოებისკენ კი ოდნავ დახრილია, წვეტის გარეშე. თესლი პარკში 7-10 ცალია. თესლის სიგრძე 3,2-6 მმ-ია.

VII. ღაავადებებისადმი მღბრადობა:

„მოსავლიანი“ გამძლეა დაავადებების (ფუზარიოზული ჭკნობა) და მავნებლების (ბრუხუსი ანუ მემარცვლია) მიმართ.

VIII. ჯიშის ბამოცდის ბანსახუთრებული პირობები:

ჯიში „მოსავლიანი“ მრავლდება თესლით. თესლის ფორმა კასრისებურია და ჭიპი მღებარეობს თესლის საერთო სიბრტყეზე. თესლი წვრილი, მუქი მწვანე შეფერვისაა. 1000 ცალი თესლის წონა შეადგენს 65 გრამს.

IX. სხვა ინფორმაცია:

მცენარის სიმაღლე 67 სმ. ღერო სწორმდგომია, წახნაგოვანი, დაფარულია ქვემოთკენ მიმართული წამწამისებრი ბეწვებით. ფოთოლთანები ბუსუსიანია, განიერ-ლანცეტა. ნამღვილი ფოთოლი მეტად ხშირი შებუსვისაა, სამწახნაგიანი, ბუსუსები მიტკეცილია ღეროზე და ფოთლებზე.

X. გავრცელების ზონა:

ჯიში „მოსავლიანი“ რეკომენდირებულია გასავრცელებლად როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ საქართველოს რეგიონებში, კერძოდ: გარდაბანში, ბოლნისში, მცხეთაში, გორში, წყალტუბოში, ქუთაისსა და ზუგდიდში.

XI. თესლის ღამზადება:

ჯიშის „მოსავლიანი“ ბუჩქზე ირჩევა სათესლედ 30-35-მდე სტანდარტული პარკი, საიდანაც თესლს ვიდებთ ნაყოფის სრული სიმწიფის მიღწევისას და ჯიშისათვის დამახასიათებელი ფერის მიღებისას.

კალორიულობით 3,2-ჯერ აღემატება კარტოფილს და 5-ჯერ სიმინდს. მწვანე ფაზაში პარკები გამოიყენება სუპებში, სალათებში, გარნირად, დასაკონსერვებლად. მოსავლის აღების შემდეგ ვეგეტატიური მასა – ღერო, ფოთლები, მოუმწიფარი პარკები საუკეთესო საკვებია ცხოველებისათვის, მატულობს წველადობა. პარკების კალორიულობაა 100გ – 50,4კკალ. პარკებში არის: ნახშირწყალი 7,5 გ, ცხიმი 0,1 გ, ცილა 5 გ, ორგანული მუავიანობა 0,5 გ, წყალი 73 გ, სახამებელი 4გ, მონო და დისახარიდები 1,2 გ. მარცვალი საყურადღებოა ცილებისა და განსაკუთრებით ამინომუავების შემცველობით – ლიზინი 8%, არგინინი 6%.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

გამოსახულება: 3

გამოსახულება: 4

ლანართი 7
ANNEX 7

ჯიშის აღწერილობა

I. კულტურა: მაშა ლობიო (ქართული სახელი) Phaseolus (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი
მარშალ გელოვანის ქ. №6, თბილისი (GE)

ნატო კაკაბაძე
ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. № 52, თბილისი (GE);
რაეზა მავლიანოვა
ტაშკენტი, რეგიონალური ოფისი A.H. 4375, უზბეკეთი (UZ);
ვაჟა ჯაფარიძე
საბურთალოს ქ. №7, ბ. 68, თბილისი (GE);
ადოლი ტყეშელაშვილი
სოფ. წეროვანი, მცხეთა (GE)

III. ჯიშის დასახელება: საპარკე

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანისა და გამრავლებაზე:

მაშა ლობიოს ჯიში „საპარკე“, სელექციური ნომრით VG 3960-88, მიღებულია 2010 წელს ტაივანიდან, მებოსტნეობის მსოფლიო ცენტრიდან. მისი გამოცდა მიმდინარეობდა როგორც დასავლეთ, ისე აღმოსავლეთ საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტებში. ჯიში კარგად შეეგუა საქართველოს კლიმატურ პირობებს. ის მავნებელ-დაავადებებისადმი გამძლე, მოსავლიანი საპარკე ჯიშია.

V. მსბავსი ჯიშები და მათგან განსხვავება:

დაბალმოზარდ ლობიოსთან შედარებით ზემოთ აღნიშნული ჯიში VG 3960-88 ხასიათდებოდა კომპაქტური ბუჩქით, საშუალო ყუნწიანი პარკებით რომლებიც ძირითადად ქვევით და იშვიათად ჰორიზონტალურადაა მიმართული. მცენარე მეტ სითბოსა და წყალს მოითხოვს, ვიდრე ჩვეულებრივი ლობიო. ძალიან გამძლეა ქარისმიერი გვალვისადმი.

VI. დამატებითი ინფორმაცია:

ნაყოფი ანუ პარკი 6-8 სმ სიგრძისაა, თითქმის სწორი, მრგვალ-ცილინდრული, ნაყოფის ფერი იცვლება შემოსვლის მიხედვით – სინორჩეში მწვანეა, სათესლე სიმწიფის დროს – ღია მიხაკისფერია. პარკი შიგნიდანაც მიხაკისფერია. პარკის

ფორმა ყუნწის მიმაგრების ადგილას მახვილია, ხოლო დაბოლოებისკენ ოდნავ დახრილი, წვეტიანი. თესლი პარკში 10- 12 ცალია. თესლის სიგრძე 3-4 მმ-ია.

VII. დაავადებებისადმი მდგრადობა:

ჯიში „საპარკე“ გამძლეა დაავადებების (ფუზარიოზული ჭკნობა) და მავნებლების (ბრუხუსი ანუ მემარცვლია) მიმართ.

VIII. ჯიშის გამოცდის განსაკუთრებული პირობები:

ჯიში „საპარკე“ მრავლდება თესლით. თესლის ფორმა კასრისებურია და ჭიპი მდებარეობს თესლის საერთო სიბრტყეზე. თესლი წვრილი, მუქი მწვანე შეფერვისაა. 1000 ცალი თესლის წონა შეადგენს 60 გრამს.

IX. სხვა ინფორმაცია:

მცენარის სიმაღლე 70 სმ. ღერო სწორმდგომია, წახნაგოვანი, დაფარულია ქვემოთკენ მიმართული წამწამისებრი ბეწვებით. ფოთოლთანები ბუსუსიანია, განიერ-ლანცეტა. ნამდვილი ფოთოლი მეტად ხშირი შებუსვისაა, სამწახნაგიანი, ბუსუსები მიტკეცილია ღეროზე და ფოთლებზე.

X. გავრცელების ზონა:

ჯიში „საპარკე“ რეკომენდირებულია გასაერთოებლად როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ საქართველოს რეგიონებში. კერძოდ: გარდაბანი, ბოლნისი, მცხეთა, გორი, წყალტუბო, ქუთაისი, ზუგდიდი.

XI. თესლის დამზადება:

ჯიშ „საპარკე“-ს ბუჩქზე ირჩევა სათესლედ 35-40-მდე სტანდარტული პარკები, საიდანაც თესლს ვიღებთ ნაყოფის სრული სიმწიფის მიღწევისას და ჯიშისათვის დამახასიათებელი ფერის მიღებისას.

კალორიულობით 3-ჯერ აღემატება კარტოფილს და 4-ჯერ სიმინდს. მწვანე ფაზაში პარკები გამოიყენება სუპებში, სალათებში, გარნირად, დასაკონსერვებლად. მოსავლის აღების შემდეგ ვეგეტატიური მასა – ღერო, ფოთლები, მოუმწიფარი პარკები საუკეთესო საკვებია ცხოველებისათვის, მატულობს წველადობა. პარკების კალორიულობა: 100 გ – 48კკალ. პარკებში არის: ნახშირწყალი 5,5 გ, ცხიმი 0,1 გ, ცილა 6 გ, ორგანული მუავიანობა 0,4 გ, წყალი 63 გ, სახამებელი 7გ, მონო და დისახარიდები 1 გ. მარცვალი საყურადღებოა ცილებისა და განსაკუთრებით ამინომუავების შემცველობით – ლიზინი 8%, არგინინი 7%.

გამოსახულება: 1

გამოსახულება: 2

გამოსახულება: 3

გამოსახულება: 4

მცენარეთა და ცხოველთა ახალი ჯიშების დაცვის

ოფიციალური ბიულეტენი

OFFICIAL BULLETIN FOR PROTECTION OF NEW PLANT VARIETIES AND
ANIMAL BREEDS

№ 1(41)

ბიულეტენის ელექტრონული ვერსიის გაცნობა შესაძლებელია საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტის“ ვებგვერდზე.

The review of the published E-version of the bulletin is possible at the Georgian ip national center “Sakpatenti” website.

შენიშვნა

NOTICE

ბიულეტენში გამოქვეყნებული ობიექტების ზუსტი გამოსახულებები იხილეთ საქპატენტის ვებგვერდზე განთავსებულ ელექტრონულ ვერსიაში.

The exact images of the published objects can be viewed in the E-version of Sakpatenti website.

პასუხისმგებელი გამომცემი: RESPONSIBLE ON PUBLICATION:	ნ. ფანცხავა N. Pantskhava
მთავარი რედაქტორი: EDITOR-IN-CHIEF:	ნ. ბებრიშვილი N. Bebrishvili
დამამზადონებელი: MAKER-UP:	ქ. სვანიძე K. Svanidze
პოლიგრაფიული ჯგუფი: POLYGRAPHIC GROUP:	მ. მეჩითიშვილი M. Mechitishvili ი. გოგოლაშვილი I. Gogolashvili ლ. დოლიძე L. Dolidze

ხელმოწერილია გამოსაცემად: 2017 01 09

Signed for Publication on:

ტირაჟი: 15

Print Run:

შეკვეთა №1

Order